

עריכת ברית מילה
לתינוקות ומבוגרים
בחדרי ניתוח
בארץ ובעולם

עלון ברית אבות פרפראות לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת בהר תשפ"ב

מפעולות הארגון

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

ייעוץ בעניני ברית מילה

בדיקת צהבת במכשיר זהה לבית
החולים

במשרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מסירות נפש לקיום הברית

לפני מספר שנים פנה אלי יהודי מבוגר בגיל 60 מחו"ל שהתברר שהוא נולד להורים מיד אחרי השואה, וההורים פחדו לעשות לו ברית כיון של ידי הברית יתברר שהוא יהודי ומצד שני בנם התינוק הוא יהודי וצריכים להחתים את התינוק בחותמת שהוא יהודי, ולכן הביאו רופא גוי שעשה חצי ברית, כל כך מאמץ השקיעו ההורים שחשבו שהם עושים טובה לתינוק ולמעשה הם לא עשו ברית כלל, זכינו להשלים את הברית עם ברכה, והיהודי ברך בהתרגשות את הברכה "להכנס בבריתו של אברהם אבינו", בהתבוננות במעשה ההורים נאמר, אשריך אברהם אבינו, שההורים לרוב תמימותם רצו לקיים את המצוה במסירות נפש וחשבו הרבה מה לעשות, תפילתנו לאבינו שבשמים שנזכה להמשיך ביתר עוז במצות ברית המילה ובזכות מצוה זו יגאלנו בקרוב.
המוהל אהרן יוסף קרמר

מהספר פניני הברית

וכי ימוך אחיך... והחזקת בו. (כה לה) על הפסוק, כי תראה ערום וכסיתו. הביא המדרש, רב אדא בר אהבה ורב ורבי יוחנן, חד אמר מדקדקין בכסות, ואין מדקדקין בחיי נפש וחכמים אומרים אף בכסות אינן מדקדקין, מפני בריתו של אברהם אבינו: (מדרש רבה ויקרא פרשה לד פסקה יד) הקשר בין בריתו של אברהם אבינו לגמילות חסדים יש לפרש על פי המדרש על הפסוק, וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם. התחיל הדם מילה לטפטף, אמר ליה הקדוש ברוך הוא בשכר, חייד, שבזכותך אני אחוס על בניך בשני דמים ואפרע משונאיהם, שנאמר ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיך. שני דמים שנאמר ואומר לך בדמיך חיי. זה דם פסח, ואומר לך בדמיך חיי. זה דם המילה, ונראה לפי זה, שכל כך היתה טבועה באברהם מידת החסד שאפילו בשעה שהדם מטפטף והמלאכים נדמו לו כערביים, היה רץ לעשות חסד, ולכן כשמקיימים מצות החסד אין לדקדק כל כך האם ראוי לקבל או לא:

ועשיתם את חקתי ואת משפטי תשמרו ועשיתם אתם וישבתם על הארץ לבטח. (כה יח) יובן בסיעתא דשמיא לפרש כי ידוע מה שכתב הרב עוללות אפרים ז"ל, שמצד המילה יהיו ישראל קדושים ויקנו יראת שמים עיין שם, וידוע מה שכתב עוד הרב הנזכר שהמילה נקראת חק על דרך מה שאומרים, וחק בשארו שם. גם ידוע מה שאמרו בזה הקדוש, שעל ידי המילה אתכנעו שנאיהון דישראל... וזה שאמר, ועשיתם את חקתי. היא המילה שנקראת חק, ואז על ידי זה תזכו לשמור משפטי שיהיה לכם קדושה ויראת שמים בכריתת הערלה מכם, וזהו ואת משפטי תשמרו ועשיתם אותם. וגם עוד, על ידי זכות המילה אז, וישבתם על הארץ לבטח. שלא יוכלו שונאיכם להרע לכם, כי המילה אתכנעו שונאיהון של ישראל ולא יוכלו ללחום אתכם ודו"ק, ובזה יובן בסיעתא דשמיא, אם תחנה עלי מחנה בזאת אני בוטח. כי ידוע שהמילה נקראת זאת: (מלאך הברית)

וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו... וחי אחיך עמך. (כה לה) הדא הוא דכתיב גומל נפשו איש חסד (משלי יא) ועוכר שארו אכזרי אמר רבי אלכסנדר ז"ל שמגעת לו שמחה ואינו מדביק את קרוביו עמו משום עניות, אמר רבי נחמן כתיב, כי בגלל הדבר הזה גלגל הוא שחוזר בעולם לפיכך משה מזהיר את ישראל וכי ימוך אחיך: (ויקרא רבה פרשה לד) ויש להוסיף כאן מה שכתב היעב"ץ בספר מגדל עוז, וזה לשונו, צריך שלא לשכוח להזמין עניים אל הלחם (בסעודת הברית) שלא לתת מקום למקטרג, כי אין מצוה להאכיל עשירים, ואפילו אברהם אבינו נתנסה בעקדה מחמת שעשה משתה גדול ביום המילה לגדולי הדור ולא היו מצוים לו עניים, לפיכך היה לו להקריב קרבן, ושכיחי וקיימי עניים, ופשיטא שחיוב גדול להקדימן לכל אדם, ואין קרבן חביב להקדוש ברוך הוא מזה, והמעלים עיניו מהם מתחייב בנפשו ומערבב שמחתו... לכן צריך להתאמץ בזה כל איש לפי יכולתו:

ויש לבאר לפי זה, דלכאורה מה הראיה שמקיים מצות מילה בדחילו ורחימו אפשר לבבו לב אכזר כעורב ואין בו מידת רחמנות ולא איכפת לן בצערן של אחרים כלל, אמנם יען שעושה סעודה ונותן מלחמו לדל ומרחם על העני ליתן לחם ומזון לשמח את לבבו ולהחזיקו במתן דמים בכל אשר ברכו ה', מראה לבבו נאמן ורחמן במצות ה' ועם כל זה מקיים מצות מילה בבנו אז מוכח שעשה כן לשם שמים:

כי עבדי הם... כי לי בני ישראל עבדים... (כה מב-נה) בטעמי המצוות לר"מ ריקנטי הביא טעם לברית מילה, וזה לשונו, טעם מצוה זו, כי הבדיל ה' את ישראל לחלקו, וחתם באות ברית קדש להכיר שהם עבדיו. וכמו שהם מובדלין בנפשותם, כן יהיו מובדלים בגופם, וכמו שביד האדם להשלים גופו, כך בידו להשלים נפשו.

וז"ל המהר"ל, כי הברית הוא חותמו של האדם שהוא עבד לו:

וכן כתב החזקוני על הפסוק, והיה לאות ברית. בדבר זה יהיו נכרים עבדי:

שמעתי... על אדם גדול ומפורסם רבי משה איויער זכרונו לברכה כששמע שנולד בן זכר בעירו היה שמח שמחה גדולה ואמר נולד עבד להבורא יתברך שמו כי מן הסתם יבוא מן הילד כשיגדל נחת רוח להבורא יתברך שמו, שרב עמנו עם קדוש רבם כשרים ועובדי השם המה: (יסוד ושורש העבודה שער א)

בפייט של שבת הגדול נותן טעם לכל עניני יום טוב של פסח, ולמה זה ולמה זה, מה שלא מצינו כן בכל הפיוטים, ויש לומר דהנה כתיב (שמות יב) זאת חקת הפסח. וחוקה היא בלי טעם, ונראה דאיכות גאולת מצרים היתה באשר ישראל היו עבדים לפרעה על כן היתה היציאה רק על ידי שלקחם הקדוש ברוך הוא לו לעבדים, ועבדות הש"י הוציאתם מהיות עוד עבדי פרעה, וכענין אמרם ז"ל, הקדש מפקיע מידי שעבוד. כי כל קדושת הגוף שהיא בעצם מסלקת את השעבוד שהוא במקרה, והקדוש ברוך הוא שלקח את ישראל לעבדים היא קדושת הגוף לעולם, וזהו שאמר הכתוב, כי עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים לא ימכרו ממכרת עבד. ועל זה באה מצות פסח שנקרא עבודה כמו שכתוב, ועבדת את העבודה הזאת בחודש הזה. והנה עבודת עבד היא אף שאינו יודע את הטעם, ולא עוד אלא שאי אפשר להקרא עבודת עבד אם יודע טעמו של דבר שצוהו הש"י, כי אם יודע הטעם אין לך הנאה גדולה מטעמן של מצוות, וזה ידוע להזוכים להם וכמאמר הכתוב, טעמו וראו כי טוב. וכל עבודת עבד הוא רק כשאין הנאה

לעבד, כבש"ס קידושין, כי קאמרינן זה נהנה וזה מצטער הכא זה נהנה וזה נהנה הוא, ע"כ מצות הפסח שנקרא עבודה והוא עבודת עבד להש"י שזה מוציאתו משעבוד פרעה נצרך שתהיה חוקה דוקא, ובזה יש לפרש דברי המכילתא (פרשת בא) ואת ערום ועריה. שלא היו בידם מצוות במה להגאל ונתן להם הקדוש ברוך הוא שתי מצוות שהן פסח ומילה, וכבר עמדנו בזה הלוא זכותם עמדה לישראל לעולם כמאמר הכתוב (ירמיה ב) זכרתי לך חסד נעוררך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה. ועוד שכבר נאמר (שמות ג) בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר. ומה היה חסר להם עוד זכות ומצוות כדי להגאל, אך להנ"ל יובן שהוצרכו לעבוד עבודת עבד להש"י שזו תוציאם מעבדות פרעה, וזהו פסח כנ"ל, וגם מילה היא חותם עבדות כמ"ש המפרשים ז"ל בטעם מצות מילה, ובאמת גם מצות מילה היא מכלל החוקים, ועיין אבן עזרא (בראשית יז) בפסוק התהלך לפני והיה תמים. שלא תשאל למה מילה: (שם משמואל פרשת בא)

והוא יושב פתח האוהל. ברש"י ישב כתיב, ביקש לעמוד אמר לו הקדוש ברוך הוא שב ואני אעמוד ואתה סימן לבניך שעתיד אני להתיצב בעדת הדיינים והם יושבים שנאמר אלקים נצב בעדת אל. ובמדרש (פי' מ"ח) כשישראל נכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות וקוראין שמע והן יושבין לכבודי ואני על גבן שנאמר אלקים נצב וגו'. ויש להבין מה שייכות זה למצות מילה, ובדברי רש"י יש לומר שענין מילה הוא נמי ענין דין שאין להערלה עוד שייכות להקדושה כבמדרש (שם) אם אמאס משפט עבדי וגו' זה אברהם ויקח אברהם את ישמעאל בנו וגו'. אבל בדברי המדרש יש להתבונן, ונראה דהנה במדרש נצב אטימוס כמו דכתיב ונצבת על הצור. וכתיב והיה טרם יקראו ואני אענה. ופירשו בו שהוא כאילו כביכול מוכן ומזומן להשלים בקשתם וחפצם, והנה בש"ס מנחות (מג:): כשדוד המלך עליו השלום היה עומד ערום בבית המרחץ אמר אוי לי שאעמוד ערום בלא מצוה וכיון שנזכר במילה שבבשרו נתישבה דעתו ושמת, ובמצות מילה פירשו בה שהיא חותם עבדות, ואם כן הוא חותם עבדות תדירי שהאדם עומד אטימוס מוכן ומזומן לשרת לפני מלך הכבוד, מה שאין דוגמתה בשאר מצוות שאי אפשר שתהיינה כל כך תדירות, ובזה יש לפרש מאמר הכתוב התהלך לפני והיה תמים. שבאשר היא מצוה תדירית והיא שלימות בזמן גורמת נמי תמימות ושלימות בנפש, ועל כן יש לומר נמי דכמו שמצוה זו מורה על מה שהאדם מוכן תמיד אטימוס לשרת למלך הכבוד, סגולתה נמי שלעומתו השי"ת נצב אטימוס כנ"ל: (שם משמואל וירא)

ימי הילולא של צדיקים בשבוע זה

הגה"ק ר' שלמה אפרים מלונטשיץ ב"ר אהרן זצ"ל מח"ס כלי יקר, עוללות אפרים	יום ראשון ז אייר
הרה"ק ר' ירחמיאל מפארשיסחא בהרה"ק ר' יעקב יצחק זצ"ל	יום שני ח אייר
הרה"ק ר' משה משאץ בהרה"ק ר' ברוך מויז'ניצא זצ"ל	יום שלישי ט אייר
רבינו יצחק ב"ר יעקב אלפסי זצ"ל (הרי"ף)	יום רביעי י אייר
הרה"ק ר' משה מזוועהיל בהרה"ק יחיאל מיכל מזלאטשוב זצ"ל	
הרה"ק ר' דוד מטאלנא בהרה"ק ר' מרדכי המגיד מטשערנוביל זצ"ל	
הגה"ק ר' הלל מקולומיא ב"ר ברוך בענדעט זצ"ל	
הגה"ק ר' מאיר בן מוהר"ר גדליה זצ"ל (המהר"ם מלובלין)	
הגה"ק רבי יוסף בהרה"ק ר' מאיר תאומים זצ"ל (הפרי מגדים)	
הרה"ק רבי שמואל בהרה"ק ר' צבי הירש מקאמינקה זצ"ל	
הרה"ק יצחק אייזיק יהודה יחיאל בהרה"ק אלכסנדר סנדר זצ"ל מקארנא	יום חמישי י"א אייר
הרה"ק ר' נפתלי צבי מרופשיץ בהרה"ק ר' מנחם מנדל זצ"ל	
הרה"ק ר' יצחק מראדוויל בהרה"ק יחיאל מיכל מזלאטשוב זצ"ל	
הרה"ק ר' יהודה צבי מסטרעטין בהרה"ק שמואל זיינויל זצ"ל	ערש"ק י"ב אייר
רבי מסעוד אבוחצירה בן הגה"ק ר' יעקב אבוחצירה זצ"ל	

סיפור השבוע

הסנדק מחזיק הילד כל ימי חייו

פעם הוזמן הרה"ק ר' יוחנן מטאלנא זצ"ל על ידי אחד מן החסידים בבית וגן לסנדקאות, אמר אין הדבר כה פשוט להכניס תינוק בבריתו של אברהם אבינו, האב הרי הוא ממש כמקריב קרבן לה' מצווה חביבה זו בזכותה קבלנו את ארץ ישראל, ושלכן צריך להזכיר ברית בברכת הארץ בברכת המזון, וברוך ה' שעדיין עושים אותה בשמחה וממשיכים לעשות כל כלל ישראל ברית מילה כמצווה, הוסיף ואמר הסנדק, צריך להיות ראוי לכך, צריכים להחזיק התינוק כל ימי חייו, ספרתי כבר הרבה פעמים, חביב עלי לספר שוב, זקני היה אדם מופלא הפלא ופלא, הוא העיד על עצמו שמעולם לא אמר אווערטל, ויש ממנו כל כך הרבה ווערטלעך, הבינו החסידים באמונת אומן שכל דברי הסתר בתוך הסתר ויש בכל דבר כוונה נעלה, פעם עבר ברחוב איש גדול ושמן, שכשנולד היה רבי דוד"ל זי"ע הסנדק שלו שהיו מחסידי טאלנא, הסתכל עליו זקני הרבי זי"ע ואמר הכיצד הצלחתי להחזיק על ברכי בבריתו אדם גדול ושמן כזה, כולם צחקו מן ההלצה הרי בעת הברית היה קטן ביותר ככל התינוקות ורק עכשיו הוא גדול ושמן כל כך, אך ברי הדעת מן החסידים הסבירו שהצדיק כשלוקח סנדקאות מקבל על עצמו לשמור את הילד הרך הנימול כל ימי חייו ולהשגיח עליו, לזה התכוון לרמוז בזה שגם עכשיו עוד מחזיק אותו בגיל כזה ובמצב כזה, ושאל כיצד החזיק איש גדול ושמן כזה הלוואי שאהיה כן גם אני ואדע כיצד לשמור על הרך הנימול: (תנחומיך ישעשעו נפשי)

לרגל יומא דהילולא של הרה"ק ר' דוד מטאלנא זי"ע

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאניס ז"ל

ביום שהנכם עושים ברית לבן או לנכד,
היו שותפים במצוות המילה
ליהודים מבוגרים עולי חבר העמים,
שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,
עלות כל ברית 3500 שקלים לשלם לחדר הניתוח
ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלציתכם, אמן.